

"Затверджую"

Перший проректор ЦНТУ

_____ **Кропівний В.М.**

_____ **2018 р.**

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО КАФЕДРУ
БУДІВЕЛЬНИХ, ДОРОЖНІХ МАШИН І БУДІВНИЦТВА
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ.**

1. Загальні положення

Кафедра будівельних, дорожніх машин і будівництва проводить підготовку фахівців зі спеціальностей «133 Галузеве машинобудування» спеціалізації "Підйомно-транспортні, будівельні, дорожні, меліоративні машини та обладнання" яку акредитовано за IV рівнем та 192 "Будівництво та цивільна інженерія", яку акредитовано за IV рівнем.

Підготовка фахівців за спеціальностями кафедри проводиться за наступними формами навчання: денною та заочною на базі середньої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр», «Магістр»; денною на базі повної вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Магістр». Також проводиться прискорена підготовка фахівців з числа випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації за спорідненими спеціальностями, які зараховуються на скорочений термін навчання.

Методологічною основою навчально-методичного забезпечення навчального процесу підготовки фахівців за спеціальностями «133 Галузеве машинобудування» спеціалізації "Підйомно-транспортні, будівельні, дорожні, меліоративні машини та обладнання" яку акредитовано за IV рівнем та

192 " Будівництво та цивільна інженерія", є документи, які визначають вимоги та зміст підготовки фахівців відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня за певний термін їх навчання в університеті та висвітлюють призначення та основні вимоги до знань та вмінь випускників.

Такими документами є освітньо-кваліфікаційна характеристика (ОКХ) підготовки бакалаврів та магістрів; освітньо-професійна програма (ОПП) підготовки бакалаврів, спеціалістів та магістрів; навчальні плани (НП) підготовки бакалаврів та магістрів; робочі навчальні плани (РНП) підготовки бакалаврів, спеціалістів та магістрів. Стандарт вищої освіти для першого рівня (бакалавра) з галузі 19 – Архітектура та будівництво, спеціальності 192 – Будівництво та цивільна інженерія, затверджено Наказом МОН України ... від ... 2016 р. та введено в дію Наказом МОН України ... від ... 2017 р.

ОКХ та ОПП підготовки магістрів за спеціальностями 8.090214 "Підйомно-транспортні, будівельні, дорожні, меліоративні машини та обладнання" та 7.092101 "Промислове і цивільне будівництво" розроблені самостійно на підставі відповідних стандартів Кіровоградського національного технічного університету та погоджені у відповідному порядку.

Варіативна частина ОПП конкретизує та доповнює підготовку бакалаврів, спеціалістів, магістрів зі спеціальностями 8.090214 "Підйомно-транспортні, будівельні, дорожні, меліоративні машини та обладнання" та 7.092101 "Промислове і цивільне будівництво" з урахуванням задоволення потреб і можливостей особистості, регіональних потреб у фахівцях спеціальностей.

Згідно основної концепції підготовки фахівців, усі навчальні плани розбиті на три основні блоки – загальноосвітні (цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки), фундаментальні (цикл природничо-наукової підготовки) та спеціальні (цикл професійно-практичної підготовки). Згідно з вищеназваними документами розробляються робочі програми для всіх дисциплін. Робочі програми розробляються і затверджуються на засіданнях кафедри і повинні охоплювати всі види занять по кожній із дисциплін. Всі програми кафедрою повинні своєчасно переглядатися і коригуватися. Їх зміст має забезпечувати

спеціалісту можливість працювати в різних сферах діяльності в галузі машинобудування і будівництва.

Для задоволення потреб і можливостей особистості, регіональних потреб у фахівцях певної спеціалізації спеціальності, з урахуванням досягнень наукових шкіл кафедри, розробляються програми дисциплін вільного вибору студентів.

2. Організація навчального процесу.

Основними формами навчальної роботи кафедри, відповідно до п.5 “Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах, затвердженого Наказом МОН України №161 від 2 червня 1993р., є лекції, лабораторні заняття, практичні заняття, консультації, індивідуальні завдання (курсіві проекти (роботи), дипломні проекти), організація самостійної роботи студентів, практична підготовка студентів (навчальна або виробнича практика).

Навчальний процес здійснюється на державній мові.

Навчальний план окрім теоретичної передбачає також і практичну підготовку фахівця. Після першого, другого і третього курсів передбачені виробнича практика, під час яких студент отримує робітничу кваліфікацію за фахом.

Безпосередньо перед дипломуванням майбутні спеціалісти та магістри проходять переддипломну виробничу практику за місцем майбутньої роботи або у провідних установах за фахом.

У навчально-методичній роботі викладачів кафедри пріоритетним завданням ставиться забезпечення студентів спеціальності у достатній кількості необхідною навчальною, навчально-методичною, довідковою літературою та інструктивно-методичними матеріалами для забезпечення підготовки і проведення лабораторно-практичних робіт, курсового і дипломного проектування та усіх видів самостійної роботи, а також програмно-прикладне забезпечення фахової спрямованості.

Для кожної дисципліни навчального плану на кафедрі розробляється пакет методичних матеріалів (ПММ), до складу яких входять робоча навчальна програма, що містить зміст навчальної дисципліни, послідовність, організаційні

форми її вивчення та обсяг, форми і засоби поточного та підсумкового контролю, критерії оцінки знань студентів, методичні вказівки до виконання індивідуальних завдань студентами, лабораторних робіт, практичних занять, курсового проектування, конспекти лекцій з теоретичного курсу, екзаменаційні квитки, зміст контрольних заходів рейтингового контролю студентів, самостійна робота студентів.

Лекції читаються в аудиторіях університету та в спеціалізованих лекційних аудиторіях кафедри, лабораторні роботи зі спеціальних дисциплін проводяться в спеціалізованих лабораторіях кафедри, лабораторні роботи з комп'ютерних технологій в – в спеціалізованих класах обчислювального центру. Усі приміщення та аудиторний фонд повинні відповідати вимогам сучасних нормативних документів щодо охорони праці та санітарно-гігієнічного стану.

Кафедра організує заходи щодо техніки безпеки при проведенні занять. В приміщеннях кафедри забезпечуються заходи з техніки безпеки (заземлення, плани евакуації, таблички з правилами ТБ та протипожежної безпеки, вогнегасники). На початку кожного семестру проводяться інструктажі студентів щодо правил ТБ. Кожен студент розписується в журналі по ТБ про те, що він попереджений про необхідність дотримання правил ТБ і зобов'язується їх виконувати. Дотримання студентами вимог ТБ при виконанні робіт контролюють викладачі, які проводять заняття.

3. Вимоги до професійної підготовки викладачів

Вимоги до кваліфікації викладацького складу, який приймає участь у викладанні навчальних дисциплін професійно-практичної підготовки нормативної частини змісту навчання:

- повна вища освіта за спеціальністю відповідно до напрямку підготовки фахівців для даної дисципліни;
- наукові спеціальності за дипломом про отримання наукового ступеня;

- наявність стажу попередньої практичної діяльності або систематичне стажування на підприємствах;
- стаж науково-педагогічної діяльності – 3 роки.

Викладач кафедри обирається на посаду на конкурсній основі, затверджується на загальних зборах колективу кафедри і Вченою радою факультету з подання декана факультету або в неординарному випадку призначається наказом ректора університету на короткий термін.

Викладач кафедри запов'язаний:

1. Проводить по всіх формах навчання лекції, лабораторні, практичні і інші види занять, передбачених планом з дисциплін кафедри.
2. Здійснювати керівництво виробничої роботи та практики студентів.
3. Здійснювати проведення консультацій, прийом курсових, екзаменів та заліків.
4. Здійснювати проведення заходів по організації виховної роботи серед студентів згідно плану виховної роботи по кафедрі.
5. Розробляти в установленому порядку навчальні програми з дисциплін кафедри.
6. Підготовлювати підручники, навчальні посібники та навчально - методичну літературу.
7. Виконувати науково-дослідну роботу у відповідності до затвердженого плану з наукової роботи кафедри.
8. Здійснювати науково-дослідну роботу студентів.
9. Здійснювати обговорення закінчених науково-дослідних робіт і впровадження цих робіт у виробництво.
10. Заповнювати індивідуальні плани навчальної, наукової, методичної та іншої роботи. Узагальнювати досвід роботи кращих викладачів; надавати допомогу починаючим викладачам у володінні педагогічною майстерністю.
11. Розробляти заходи по використанню при проведенні навчальних занять сучасних технічних засобів.

12. Підвищувати науковий рівень, підготовлює дисертаційні роботи; приймає участь у розгляді дисертацій.
13. Приймати участь у встановленні зв'язків з підприємствами, закладами та організаціями з метою узагальнення і розповсюдження передового досвіду і надання їм науково - методичної допомоги.
14. Приймати участь у систематичному контролі зв'язків з випускниками ВНЗ і аспірантами - випускниками кафедри.
15. Пропагандувати наукові знання з даної галузі.
16. Дотримуватись правил та норм охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії і протипожежної безпеки.
17. Готувати наукові публікації у періодичному виданні, яке включено до наукометричних баз, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection, рекомендованих МОН;
18. Готувати наукові публікації у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, та авторських свідоцтв, табо патенти;
19. Готувати видання підручника чи навчальних посібників, що рекомендовані МОН, іншим центральним органом виконавчої влади або вченою радою закладу освіти, або монографії;
20. Проводити навчальні заняття іноземною мовою в обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік;
21. Готувати видання навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи студентів та дистанційного навчання/конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій.

Викладач кафедри має право :

1. Обиратися в виборні органи університету і бути членом Вченої ради факультету.
2. Приймати участь у розгляданні індивідуальних планів та звітів викладачів кафедри. Вносити рішення про відповідність викладачів та співробітників кафедри посадам, які вони посідають.

3. Отримувати заохочення за поданням керівництва кафедри, факультету та університету.
4. Узгоджувати типові та робочі навчальні плани підготовки фахівців з спеціальностей кафедри.
5. Забезпечувати відповідальність за покладені на нього обов'язки та результати роботи колективу.
6. працювати у складі експертних рад з питань проведення експертизи дисертацій МОН або галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або Акредитаційної комісії, або їх експертних рад, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій з вищої освіти МОН, або робочих груп з розроблення стандартів вищої освіти України;

Завідуючий кафедрою обирається на посаду за рішенням загальних зборів колективу кафедри, затверджується Вченою радою університету з подання декана факультету або в неординарному випадку призначається наказом ректора університету на короткий термін.

В своїй роботі завідуючий кафедрою керується рішенням Вченої ради ВНЗ, факультету, положенням Міністерства освіти та науки України та законами України.

Враховуючи те, що завідуючий кафедрою являється одночасно викладачем цієї кафедри, на нього розповсюджуються загальні правила та обов'язки викладача.

Завідувач кафедри запов'язаний:

1. Організовувати та контролювати проведення по всіх формах навчання лекції, лабораторні, практичні і інші види занять, передбачених планом з дисциплін кафедри.

2. Організувати та контролювати проходження та керівництво виробничої роботи та практики студентів.
3. Організувати та здійснювати контроль по проведенню консультацій, прийому курсових проектів, робіт, екзаменів та заліків.
4. Організувати та здійснювати контроль за проведенням заходів по організації виховної роботи серед студентів згідно плану виховної роботи серед студентів згідно плану виховної роботи по кафедрі.
5. Організувати розробку та затверджувати в установленому порядку навчальні програми з дисциплін кафедри.
6. Організувати та здійснювати контроль над підготовкою підручників, навчальних посібників та навчально-методичної літератури, а також складати висновки за дорученням ректора ВНЗ на підручники, навчальні посібники тощо.
7. Організувати та контролювати науково-дослідну роботу у відповідності до затвердженого плану з наукової роботи кафедри.
8. Організувати та здійснювати контроль над науково - дослідною роботою студентів.
9. Організувати обговорення закінчених науково - дослідних робіт і впровадження цих робіт у виробництво.
10. Розглядати і затверджувати індивідуальні плани навчальної, наукової, методичної та іншої роботи співробітників кафедри. Узагальнювати і розповсюджувати досвід роботи кращих викладачів; надавати допомогу починаючим викладачам у оволодінні педагогічним майстерством.
11. Організувати розробку заходів по використанню при проведенні навчальних занять, сучасних технічних засобів.
12. Здійснювати організацію та контроль у підготовці науково-педагогічних кадрів кафедри; організує розгляд дисертацій, що підготовлені до захисту.
13. Відповідати за встановлення зв'язків з промисловими підприємствами, закладами та організаціями з метою узагальнення і розповсюдження передового досвіду і надання науково-технічної допомоги.

14. Організувати систематичний контроль зв'язку з випускниками ВНЗ і аспірантами-випускниками кафедри.
15. Відповідати за організацію пропаганди наукових знань з даної галузі.
16. Контролювати дотримання правил та норм охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки.

Має право:

1. Обиратися в виборні органи університету і бути членом Вченої ради університету і факультету .
2. Розглядати та затверджувати індивідуальні плани та звіти викладачів кафедри. Приймати заходи по забезпеченню складу кафедри кваліфікованими співробітниками та викладачами. Вносить рішення про відповідність даного співробітника його посаді.
3. Вносити пропозиції до відділу кадрів про заохочення співробітників або дисциплінарне стягнення, якщо на те є вагомі причини.
4. Узгоджувати типові та робочі навчальні плани підготовки фахівців з спеціальностей кафедри.
5. Забезпечувати правильне використання принципу одноосібності та колегіальності у обговоренні та вирішенні питань матеріальних та моральних стимулів підвищення відповідальності кожного співробітника за покладені на нього обов'язки та за результати роботи колективу.

6 Державна атестація випускників.

Державна атестація для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» проводиться після вивчення всіх дисциплін з навчального плану у формі комплексного державного іспиту.

Державна атестація випускників спеціальностей «133 Галузеве машинобудування» спеціалізації "Підйомно-транспортні, будівельні, дорожні, меліоративні машини та обладнання" та 192 "Будівництво та цивільна інженерія", Екзаменаційною комісією з залученням фахівців Центральноукраїнського національного технічного університету після завершення навчання і повного

виконання навчального плану вищого навчального закладу у вигляді захисту дипломного проекту. Магістранти випускників спеціальностей «133 Галузеве машинобудування» спеціалізації "Підйомно-транспортні, будівельні, дорожні, меліоративні машини та обладнання" та 192 "Будівництво та цивільна інженерія", виконують та захищають кваліфікаційну магістерську роботу.

Декан ФПЕМ, доц.

Яцун В.В.

Завідувач кафедри БДМБ, доц.

Настоящий В.А.